Banca Naţională a României

Institutul Naţional de Statistică

Investiţiile Străine Directe în România în anul 2012

2013

INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE ÎN ROMÂNIA
în anul 2012

2013

Notă

Redactarea lucrării, finalizată la data de 1 octombrie 2013, a fost realizată de Direcţia Statistică din Banca Naţională a României, precum şi de Direcţia Statistici Structurale ale Întreprinderii şi Direcţia Registrului Statistic al Întreprinderilor din cadrul Institutului Naţional de Statistică.

Reproducerea publicaţiei este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.

Banca Naţională a României, Str. Lipscani nr. 25, cod 030031, sector 3, Bucureşti
tel.: 021/312 43 75; fax: 021/314 97 52
internet: http://www.bnr.ro

Institutul Naţional de Statistică, B-dul Libertăţii nr. 16, sector 5, Bucureşti
tel.: 021/318 18 71; 021/317 77 70; fax: 021/312 48 75
internet: http://www.insse.ro

ISSN 2247-5095 (versiune *online*)

Cuprins

ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND STATISTICA INVESTIŢIILOR STRĂINE DIRECTE (ISD) 5

REZULTATELE CERCETĂRII STATISTICE PRIVIND INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE ÎN ROMÂNIA ÎN ANUL 2012 7

1. Fluxul net de investiţii străine directe 7

2. Soldul investiţiilor străine directe la sfârşitul anului 8

2.1. Repartizarea soldului investiţiilor străine directe pe principalele activităţi economice 8

2.2. Imobilizările corporale şi necorporale în întreprinderile investiţie străină directă 9

2.3. Repartizarea soldului investiţiilor străine directe pe regiuni de dezvoltare 11

2.4. Repartizarea soldului investiţiilor străine directe pe ţări de origine 11

3. Tipuri de investiţii străine directe 12

4. Veniturile realizate din investiţii străine directe 13

5. Exporturile şi importurile întreprinderilor investiţie străină directă 14

Anexă 16

Grafice 17

ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND STATISTICA INVESTIŢIILOR STRĂINE DIRECTE (ISD)

Metodologia utilizată la realizarea cercetării statistice ISD 2012 este cea prevăzută de manualul balanţei de plăţi al Fondului Monetar Internaţional, ediţia a 5-a (BPM5).

– ***Investiţia străină directă:*** *relaţie investiţională de durată între o entitate rezidentă şi o entitate nerezidentă; de regulă, implică exercitarea de către investitor a unei influenţe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit.*

Sunt considerate ***investiţii străine directe:*** *capitalul social vărsat şi rezervele ce revin unui investitor nerezident care deţine cel puţin 10 la sută din capitalul social subscris al unei întreprinderi rezidente, creditele dintre acest investitor sau grupul din care face parte acesta şi întreprinderea în care a investit, precum şi profitul reinvestit de către acesta.*

De asemenea, sunt considerate ***investiţii străine directe*** *capitalurile din companiile rezidente asupra cărora investitorul nerezident exercită o influenţă semnificativă pe cale indirectă, şi anume: capitalurile proprii ale asociatelor şi filialelor rezidente ale întreprinderii rezidente în care investitorul nerezident deţine cel puţin 10 la sută din capitalul social subscris.*

– ***Investitorul străin direct:*** *persoană juridică, persoană fizică sau grup de persoane ce acţionează concertat, care deţine cel puţin 10 la sută din capitalul social subscris (respectiv din capitalul de dotare al entităţilor fără personalitate juridică) sau cel puţin 10 la sută din voturi într-o întreprindere situată în afara propriei ţări de rezidenţă.*

– ***Întreprinderea investiţie străină directă:*** *este o întreprindere rezidentă, cu sau fără personalitate juridică, în care un investitor nerezident deţine cel puţin 10 la sută din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare în cazul întreprinderilor fără personalitate juridică (sucursale). Deţinerea a cel puţin 10 la sută din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare, este primordială în stabilirea relaţiei de investiţie directă.*

– ***Întreprinderea investiţie străină directă de gradul II:*** *este o întreprindere rezidentă, cu personalitate juridică, în care un investitor străin direct controlează, prin intermediul unei întreprinderi investiţie străină directă, cel puţin 10 la sută din capitalul social subscris. Întreprinderile investiţie străină directă de gradul II sunt filiale sau asociate ale întreprinderilor investiţie străină directă. Filialele reprezintă companiile rezidente în care întreprinderile ISD deţin peste 50 la sută din capitalul social subscris, iar asociatele sunt companiile rezidente în care întreprinderile ISD deţin între 10 şi 50 la sută din capitalul social subscris.*

– ***Investiţia directă reversibilă:*** *relaţia investiţională de sens invers investiţiei străine directe pe care o întreprindere investiţie directă rezidentă o are cu investitorul străin direct, dacă întreprinderea rezidentă are o participaţie de sub 10 la sută din capitalul social al investitorului străin direct.*

– ***Componentele investiţiilor străine directe:***

  - ***Capitaluri proprii:*** *capitalul social subscris şi vărsat, atât în numerar, cât şi prin contribuţii în natură, deţinut de nerezidenţi în companii rezidente, precum şi cota aferentă din rezerve; în mod corespunzător, în cazul sucursalelor, se ia în considerare capitalul de dotare aflat la dispoziţia acestora;*

  - ***Creditul net:*** *creditele primite de către întreprinderea investiţie străină directă de la investitorul străin direct sau din cadrul grupului de firme nerezidente din care face parte acesta, mai puţin creditele acordate de către întreprinderea investiţie străină directă investitorului străin direct sau unei alte firme din cadrul grupului respectiv de firme.*

– ***Tipurile investiţiilor străine directe*** *(diferenţiate după contribuţia fluxului de participaţii străine la capital în întreprinderile investiţie străină directă):*

  - ***Greenfield:*** *înfiinţarea de întreprinderi de către sau împreună cu investitori străini (investiţii pornite de la zero);*

  - ***Fuziuni şi achiziţii:*** *preluarea integrală sau parţială de întreprinderi de către investitori străini de la rezidenţi;*

  - ***Dezvoltare de firme:*** *majorarea deţinerilor de capital ale investitorilor străini în întreprinderi investiţie străină directă.*

REZULTATELE CERCETĂRII STATISTICE PRIVIND INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE ÎN ROMÂNIA ÎN ANUL 2012

1. Fluxul net de investiţii străine directe

Fluxul net de ISD în anul 2012 a înregistrat un nivel de 2 138 milioane euro şi este structurat astfel:

– Participaţiile nete ale investitorilor străini direcţi la capitalul întreprinderilor investiţie străină directă din România în valoare de 795 milioane euro (37,2 la sută din fluxul net de ISD). Participaţiile nete la capital rezultă din diminuarea participaţiilor la capital, în valoare de 2 676 milioane euro, cu pierderea netă, în sumă de 1 881 milioane euro. Pierderea netă a rezultat prin scăderea din profitul întreprinderilor ISD realizat în anul 2012 în sumă de 4 691 milioane euro a dividendelor repartizate în anul 2012 în valoare de 2 212 milioane euro, după care această valoare a fost diminuată cu pierderile întreprinderilor ISD din anul 2012 în sumă de 4 360 milioane euro. Modul de calcul este în conformitate cu metodologia internaţională de determinare a profitului reinvestit de către întreprinderile ISD, respectiv a pierderii nete înregistrate de către acestea.

– Creditul net primit de către întreprinderile investiţie străină directă de la investitorii străini direcţi, inclusiv din cadrul grupului, în sumă de 1 343 milioane euro, reprezentând 62,8 la sută din fluxul net de ISD.

În anexă sunt prezentate fluxul net de ISD şi componentele acestuia (participaţiile la capital, profitul reinvestit/pierderea netă şi creditul net de la investitori), repartizate pe domenii de activitate ale întreprinderilor ISD. Din analiza acestor date se evidenţiază următoarele:

– În majoritatea domeniilor de activitate economică, în care ISD au pondere importantă, se constată majorări ale participaţiilor la capital în întreprinderile ISD, ceea ce semnifică continuarea procesului investiţional în anul 2012. Domeniile care au înregistrat cele mai importante majorări de capital au fost industria (1 072 milioane euro), iar în cadrul acesteia industria prelucrătoare (529 milioane euro) şi energia (497 milioane euro); alte domenii cu investiţii importante de capital au fost intermedierile financiare şi asigurările (646 milioane euro), precum şi construcţiile şi tranzacţiile imobiliare (295 milioane euro).

– Principalele domenii economice în care pierderile au excedat profiturilor au fost intermedierile financiare şi asigurările (376 milioane euro profit, 1 015 milioane euro pierderi) şi construcţiile şi tranzacţiile imobiliare (255 milioane euro profit, 747 milioane euro pierderi).

– Prin repartizarea în anul 2012 a unor importante sume ca dividende în domeniile menţionate anterior, s-a adâncit pierderea netă (profitul, minus dividende repartizate, minus pierderi). Astfel, s-au repartizat dividende în valoare de 134 milioane euro în intermedieri financiare şi asigurări şi în sumă de 158 milioane euro în construcţii şi tranzacţii imobiliare.

– Câteva domenii de activitate au beneficiat de finanţări importante pe calea creditului net mamă-fiică, respectiv: industria prelucrătoare (606 milioane euro), energie (173 milioane euro), comerţ (423 milioane euro), construcţii şi tranzacţii imobiliare (213 milioane euro).

– În industrie, deşi s-au înregistrat pierderi importante (1 491 milioane euro) şi au fost repartizate dividende în valoare de 960 milioane euro, prin nivelul participaţiilor la capital înregistrate (1 072 milioane euro), al creditelor nete primite (862 milioane euro) şi al profitului obţinut (2 345 milioane euro), aceasta a beneficiat de un flux net de ISD de 1 828 milioane euro, reprezentând 85,5 la sută din fluxul net de ISD al anului 2012.

2. Soldul investiţiilor străine directe la sfârşitul anului

Soldul final al ISD la 31 decembrie 2012 a înregistrat nivelul de 59 126 milioane euro, mai mare cu 7,2 la sută faţă de soldul final de ISD aferent anului 2011. Acest rezultat a fost obţinut prin adăugarea la soldul iniţial al fluxului net de ISD a diferenţelor valorice pozitive/negative provenite atât din reevaluările datorate modificării cursului de schimb al leului şi a preţurilor unor active, cât şi din retratări contabile ale valorii soldurilor iniţiale ale unor întreprinderi raportoare.

Participaţiile la capitalul social (inclusiv profitul reinvestit) al întreprinderilor investiţie străină directă înregistrau la sfârşitul anului 2012 valoarea de 39 266 milioane euro (66,4 la sută din soldul final al ISD), iar creditul net total primit de către acestea de la investitorii străini direcţi, inclusiv din cadrul grupului, a înregistrat nivelul de 19 860 milioane euro, reprezentând 33,6 la sută din soldul final al ISD. Creditul net cuprinde creditele pe termen mediu şi lung, cât şi pe cele pe termen scurt acordate de către investitorii străini întreprinderilor lor din România, atât direct, cât şi prin intermediul altor firme nerezidente membre ale grupului.

2.1. Repartizarea soldului investiţiilor străine directe pe principalele activităţi economice

Din punct de vedere al orientării ISD pe ramuri economice (conform CAEN Rev. 2), acestea s-au localizat cu precădere în industria prelucrătoare (31,3 la sută din total). În cadrul acestei industrii cele mai bine reprezentate ramuri sunt prelucrarea ţiţeiului, produselor chimice, cauciucului şi maselor plastice (6,7 la sută din total ISD), industria mijloacelor de transport (5,4 la sută), metalurgia (4,9 la sută), industria alimentară, a băuturilor şi tutunului (3,7 la sută) şi ciment, sticlă, ceramică (2,8 la sută).

Pe lângă industrie, alte activităţi care au atras importante ISD sunt intermedierile financiare şi asigurările (reprezentând 18,5 la sută din totalul ISD), comerţul (11,4 la sută), construcţiile şi tranzacţiile imobiliare (9,2 la sută), tehnologia informaţiei şi comunicaţiile (4,8 la sută).

Repartizarea pe principalele activităţi economice a soldului ISD la 31 decembrie 2012

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	**59 126**	**100,0**
Industrie	27 455	46,5
Industria extractivă	3 225	5,5
Industria prelucrătoare, din care:	18 509	31,3
– alimente, băuturi şi tutun	2 160	3,7
– ciment, sticlă, ceramică	1 684	2,8
– fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă	1 090	1,8
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice şi electrice	1 051	1,8
– maşini, utilaje şi echipamente	1 114	1,9
– metalurgie	2 899	4,9
– mijloace de transport	3 173	5,4
– prelucrarea ţiţeiului, produselor chimice, cauciucului şi maselor plastice	3 962	6,7
– textile, confecţii şi pielărie	834	1,4
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	542	0,9
Energie electrică, gaze şi apă	5 721	9,7
Activităţi profesionale, ştiinţifice, tehnice şi administrative şi servicii suport	2 843	4,7
Agricultură, silvicultură şi pescuit	1 402	2,4
Comerţ	6 714	11,4
Construcţii şi tranzacţii imobiliare	5 466	9,2
Hoteluri şi restaurante	348	0,6
Intermedieri financiare şi asigurări	10 914	18,5
Tehnologia informaţiei şi comunicaţii	2 854	4,8
Transporturi	876	1,5
Alte activităţi	254	0,4

2.2. Imobilizările corporale şi necorporale în întreprinderile investiţie străină directă

Având în vedere rolul foarte important pentru creşterea economică pe care îl joacă imobilizările corporale şi cele necorporale, precum şi caracterul de durată pe care acestea îl imprimă ISD, cercetarea statistică şi-a propus să determine ponderea acestor categorii de destinaţii finale ale investiţiilor în soldul ISD la finele anului 2012, precum şi repartizarea lor pe principalele activităţi economice.

Se constată că imobilizările corporale şi necorporale, cu un sold la finele anului 2012 în valoare de 27 412 milioane euro, reprezintă 46,4 la sută din soldul total al ISD, ceea ce conduce la un grad semnificativ de stabilitate a investiţiei străine.

Activităţile economice în care ISD se regăsesc în imobilizări corporale şi necorporale la un nivel semnificativ sunt: industria (27,7 la sută din total ISD, iar în cadrul acesteia industria prelucrătoare cu 17,9 la sută din total ISD), comerţul (5,9 la sută), precum şi construcţiile şi tranzacţiile imobiliare (4,8 la sută).

Repartizarea pe principalele activităţi economice a soldului imobilizărilor corporale şi necorporale la 31 decembrie 2012

	Imobilizări corporale şi necorporale	
	valoare (milioane euro)	pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	**27 412**	**46,4**
Industrie	16 456	27,7
Industria extractivă	2 802	4,7
Industria prelucrătoare, din care:	10 638	17,9
– alimente, băuturi şi tutun	1 412	2,4
– ciment, sticlă, ceramică	1 126	1,9
– fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă	785	1,3
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice şi electrice	474	0,8
– maşini, utilaje şi echipamente	586	1,0
– metalurgie	1 787	3,0
– mijloace de transport	1 859	3,1
– prelucrarea ţiţeiului, produselor chimice, cauciucului şi maselor plastice	1 834	3,1
– textile, confecţii şi pielărie	451	0,8
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	324	0,5
Energie electrică, gaze şi apă	3 016	5,1
Activităţi profesionale, ştiinţifice, tehnice şi administrative şi servicii suport	567	1,0
Agricultură, silvicultură şi pescuit	658	1,1
Comerţ	3 463	5,9
Construcţii şi tranzacţii imobiliare	2 816	4,8
Hoteluri şi restaurante	283	0,5
Intermedieri financiare şi asigurări	1 309	2,2
Tehnologia informaţiei şi comunicaţii	1 276	2,2
Transporturi	471	0,8
Alte activităţi	113	0,2

2.3. Repartizarea soldului investiţiilor străine directe pe regiuni de dezvoltare

Din punct de vedere teritorial se observă orientarea cu precădere a ISD spre regiunea de dezvoltare BUCUREŞTI-ILFOV (60,6 la sută), următoarele regiuni de dezvoltare beneficiare de ISD fiind regiunea CENTRU (7,8 la sută), regiunea VEST (7,6 la sută), regiunea SUD-MUNTENIA (7,2 la sută) şi regiunea SUD-EST (5,5 la sută).

Menţionăm că ISD au fost localizate teritorial după sediul social al întreprinderilor investiţie străină directă, ceea ce nu corespunde întotdeauna cu locul de desfăşurare a activităţii economice.

Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD
la 31 decembrie 2012

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	**59 126**	**100,0**
BUCUREŞTI-ILFOV	35 859	60,6
CENTRU	4 625	7,8
VEST	4 510	7,6
SUD-MUNTENIA	4 230	7,2
SUD-EST	3 253	5,5
NORD-VEST	2 814	4,8
SUD-VEST OLTENIA	2 068	3,5
NORD-EST	1 767	3,0

2.4. Repartizarea soldului investiţiilor străine directe pe ţări de origine

Repartizarea soldului ISD a fost realizată în funcţie de ţara de rezidenţă a deţinătorului nemijlocit al cel puţin 10 la sută din capitalul social al unei întreprinderi investiţie străină directă din România.

Primele 4 ţări clasate după ponderea deţinută în soldul ISD la 31 decembrie 2012 sunt: Olanda (22,4 la sută din soldul ISD), Austria (18,5 la sută), Germania (11 la sută) şi Franţa (8,9 la sută), ierarhie neschimbată din anul 2009.

Repartizarea pe ţări de origine a soldului ISD
la 31 decembrie 2012

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	**59 126**	**100,0**
Olanda	13 229	22,4
Austria	10 920	18,5
Germania	6 499	11,0
Franţa	5 272	8,9
Italia	2 930	5,0
Cipru	2 687	4,5
Grecia	2 529	4,3
Elveţia	2 194	3,7
Statele Unite ale Americii	1 809	3,1
Luxemburg	1 368	2,3
Spania	1 091	1,8
Belgia	1 069	1,8
Cehia	1 025	1,7
Marea Britanie	976	1,7
Ungaria	963	1,6
Suedia	450	0,8
Irlanda	408	0,7
Turcia	371	0,6
Liban	335	0,6
Danemarca	262	0,4
Norvegia	251	0,4
Gibraltar	249	0,4
Polonia	242	0,4
Insulele Virgine Britanice	229	0,4
Portugalia	195	0,3
Japonia	177	0,3
BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare)	165	0,3
Israel	123	0,2
Finlanda	116	0,2
Alte ţări*	992	1,7

* ţări de origine a unor investiţii al căror sold agregat este mai mic de 100 milioane euro

3. Tipuri de investiţii străine directe

Fluxul de participaţii la capital în întreprinderile ISD în valoare de 2 676 milioane euro este diferenţiat în *greenfield*, fuziuni şi achiziţii şi dezvoltare de firme.

În anul 2012 investiţiile *greenfield* au înregistrat un nivel foarte redus, de numai 18 milioane euro, iar investiţiile din categoria fuziuni şi achiziţii (M&A) au avut un impact negativ de 5 milioane euro;

ponderea predominantă în fluxul participaţiilor la capital în 2012 o deţin dezvoltările de firme, cu o valoare de 2 663 milioane euro, respectiv 99,5 la sută din participaţii.

Pentru a aprecia impactul de durată al investiţiilor *greenfield* asupra economiei, au fost evidenţiate şi acumulările de investiţii străine directe (solduri) în întreprinderile înfiinţate prin investiţii *greenfield* denumite întreprinderi *greenfield*.

Din punct de vedere al repartizării pe principalele activităţi economice, investiţiile străine directe în întreprinderi *greenfield* s-au orientat cu precădere spre industria prelucrătoare (30,4 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*). Alte ramuri în care aceste investiţii au o pondere semnificativă sunt: comerţul (20,0 la sută), construcţiile şi tranzacţiile imobiliare (14,0 la sută), intermedierile financiare şi asigurările (12,8 la sută).

Cea mai mare parte a investiţiilor străine directe în întreprinderi *greenfield* se concentrează, ca şi ansamblul ISD, în regiunea BUCUREŞTI-ILFOV (58,0 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*), urmată de regiunea CENTRU cu 11,6 la sută, regiunea VEST cu 10,1 la sută şi SUD-MUNTENIA cu 6,5 la sută.

Considerată după mărimea investiţiilor străine directe în întreprinderi *greenfield*, ordinea ţărilor de proveniență a acestora diferă într-o oarecare măsură de ordinea stabilită în funcţie de originea soldului total al ISD. Astfel, cele mai mari investiţii în întreprinderi *greenfield* provin din Olanda (20,6 la sută), urmate de cele din Germania (18,4 la sută), Austria (11,1 la sută) şi Italia (7,7 la sută).

4. Veniturile realizate din investiţii străine directe

Veniturile nete obţinute de către investitorii străini direcţi în anul 2012 au însumat 1 267 milioane euro, ceea ce reprezintă o creştere cu 856 de milioane euro comparativ cu anul precedent. Veniturile nete sunt constituite din veniturile din participaţii la capital şi din veniturile nete din dobânzi.

Veniturile din participaţii la capital reprezintă profiturile obţinute de întreprinderile ISD, în valoare de 4 691 milioane euro, diminuate cu pierderile înregistrate de întreprinderile ISD în sumă de 4 360 milioane euro, înregistrând pentru anul 2012 un nivel de 331 milioane euro.

Prin diminuarea veniturilor din participaţii la capital cu valoarea dividendelor repartizate în anul 2012 investitorilor străini direcţi (în sumă de 2 212 milioane euro) se obţine o pierdere netă, pe ansamblul ISD, de 1 881 milioane euro, calculată conform metodologiei internaţionale de determinare a profitului reinvestit.

Veniturile nete din dobânzi primite de către investitorii străini direcţi la creditele acordate întreprinderilor lor din România, atât direct, cât şi prin alte companii nerezidente din cadrul grupului, au însumat 936 milioane euro.

5. Exporturile şi importurile întreprinderilor investiţie străină directă

Activitatea întreprinderilor investiţie străină directă, în ansamblul ei, are un impact pozitiv asupra comerţului exterior al României, contribuţia acestora la exporturile de bunuri fiind de 70,3 la sută, în timp ce la importuri este de 62,6 la sută.

	Exporturi (FOB) ale întreprinderilor ISD		Importuri (CIF) ale întreprinderilor ISD	
	valoare (milioane euro)	pondere în total exporturi* (%)	valoare (milioane euro)	pondere în total importuri* (%)
TOTAL, din care:	**30 672**	**70,3**	**33 197**	**62,6**
Industrie, din care:	26 429	60,6	22 799	43,0
Industria extractivă	623	1,4	672	1,3
Industria prelucrătoare, din care:	25 327	58,1	21 412	40,3
– alimente, băuturi şi tutun	519	1,2	1 214	2,3
– ciment, sticlă, ceramică	160	0,4	272	0,5
– fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă	1 492	3,4	486	0,9
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice şi electrice	2 617	6,0	2 376	4,5
– maşini, utilaje şi echipamente	1 187	2,7	711	1,3
– metalurgie	3 139	7,2	1 741	3,3
– mijloace de transport	8 428	19,3	6 217	11,7
– prelucrarea ţiţeiului, produselor chimice, cauciucului şi maselor plastice	4 216	9,7	5 728	10,8
– textile, confecţii şi pielărie	3 293	7,6	2 334	4,4
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	276	0,6	333	0,6
Energie electrică, gaze şi apă	479	1,1	715	1,4
Activităţi profesionale, ştiinţifice, tehnice şi administrative şi servicii suport	61	0,1	121	0,2
Agricultură, silvicultură şi pescuit	488	1,1	173	0,3
Comerţ	3 546	8,1	9 375	17,7
Construcţii şi tranzacţii imobiliare	42	0,1	159	0,3
Hoteluri şi restaurante	2	0,0	17	0,0
Tehnologia informaţiei şi comunicaţii	42	0,1	303	0,6
Intermedieri financiare şi asigurări	22	0,1	148	0,3
Transporturi	37	0,1	88	0,2
Alte activităţi	3	0,0	14	0,0

* nu sunt incluse exporturile şi importurile aferente activităţilor diviziunilor CAEN: 84 – Administraţie publică, 97/98 – Activităţi ale gospodăriilor populaţiei şi 99 – Activităţi extrateritoriale.

Notă: Exporturile şi importurile sunt agregate după activitatea de bază a firmelor, conform CAEN Rev. 2.

În ceea ce priveşte soldul balanţei comerţului cu bunuri a întreprinderilor ISD din diferitele ramuri economice, se constată că industria prelucrătoare este principala ramură cu excedent comercial (3 915 milioane euro), aceasta datorându-se în special subramurilor mijloace de transport (excedent de 2 211 milioane euro), metalurgie (excedent de 1 398 milioane euro), produse din lemn, inclusiv mobilă (excedent de 1 006 milioane euro) şi textile, confecţii şi pielărie (excedent de 959 milioane euro).

Trebuie menţionat că agricultura, silvicultura şi pescuitul, deşi înregistrează ISD la un nivel relativ redus (2,4 la sută din soldul ISD la 31 decembrie 2012), constituie singura ramură economică, exceptând industria, în care întreprinderile ISD au înregistrat excedent în comerţul cu bunuri (315 milioane euro). În toate celelalte ramuri întreprinderile ISD au înregistrat deficit comercial.

Exporturile şi importurile întreprinderilor ISD sunt cele aferente companiilor cercetate în mod exhaustiv (cu peste 20 de salariaţi). Datele privind exportul şi importul pe ansamblul economiei, luate în calcul la determinarea mărimilor relative, sunt cele raportate de operatorii economici care au depăşit pragurile valorice de raportare pentru anul 2012, stabilite pentru declaraţiile Intrastat.

*

* *

Cercetarea statistică privind investiţiile străine directe (ISD) a fost realizată de Banca Naţională a României în colaborare cu Institutul Naţional de Statistică. Obiectivul principal al cercetării statistice a fost determinarea soldului ISD în România la 31 decembrie 2012 şi a fluxurilor (mişcărilor) ISD în cursul exerciţiului financiar 2012 în întreprinderile investiţie străină directă rezidente.

Baza de sondaj a cercetării statistice a cuprins circa 39 300 întreprinderi investiţie străină directă. Volumul total de întreprinderi ISD cercetate, atât exhaustiv, cât şi aleator, a fost de 7 067.

Au fost cercetate exhaustiv 6 199 întreprinderi investiţie străină directă, cuprinzând întreprinderile cu cel puţin 20 de salariaţi (5 849 unităţi), toate instituţiile de credit cu capital străin (37 de unităţi), toate societăţile cu capital străin din domeniul asigurărilor (35 de unităţi), precum şi întreprinderile considerate atipice (toate întreprinderile investiţie străină directă care au cifra de afaceri sau capitalul social de cel puţin 30 milioane lei, indiferent de numărul de salariaţi existenţi, respectiv 278 unităţi).

A fost cercetată aleator mulţimea de întreprinderi investiţie străină directă având între 5 şi 19 salariaţi inclusiv, aceasta fiind reprezentată de eşantionul format din 868 unităţi din totalul de 14 687 unităţi.

Deosebit de cele de mai sus, au fost cercetate exhaustiv şi întreprinderile ISD de gradul II (616 unităţi).

Rata de răspuns a cercetării statistice ISD a fost de 97,4 la sută.

Gradul de eroare a rezultatelor cercetării statistice privind investiţiile străine directe în România la 31 decembrie 2012 (fluxuri şi solduri) este de ±3 la sută, principalii indicatori cercetaţi fiind garantaţi cu o probabilitate de 95 la sută.

Fluxul net de ISD în anul 2012 şi componentele acestuia pe domenii de activitate ale întreprinderilor ISD

milioane euro

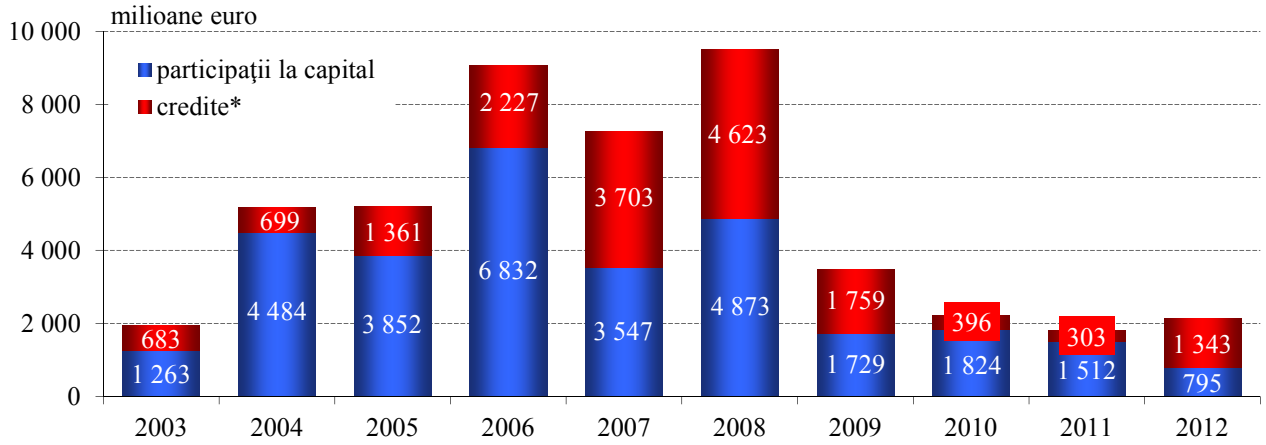
ACTIVITATE ECONOMICĂ	Flux net de ISD									
	Total, din care:	Participaţii nete						Credit net		
		Total, din care:	Participaţii la capital	Profit reinvestit (+)/Pierdere netă (-)				Total, din care:	Sume intrate*	Sume ieşite**
				Total, din care:	Profituri	Pierderi	Dividende			
0	*1=2+8*	*2=3+4*	*3*	*4=5-6-7*	*5*	*6*	*7*	*8=9-10*	*9*	*10*
Industrie, din care:	1 828	966	1 072	-106	2 345	1 491	960	862	4 750	3 888
– industria extractivă	269	186	46	140	465	118	207	83	162	79
– industria prelucrătoare	821	215	529	-314	1 567	1 239	642	606	3 452	2 846
– energie	738	565	497	68	313	134	111	173	1 136	963
Activităţi profesionale, ştiinţifice, tehnice şi administrative şi servicii suport	180	195	137	58	275	124	93	-15	273	288
Agricultură, silvicultură şi pescuit	83	63	39	24	79	48	7	20	90	70
Comerţ	391	-32	236	-268	800	618	450	423	3 431	3 008
Construcţii şi tranzacţii imobiliare	-142	-355	295	-650	255	747	158	213	841	628
Hoteluri şi restaurante	-31	-37	0	-37	10	41	6	6	17	11
Intermedieri financiare şi asigurări	-295	-127	646	-773	376	1 015	134	-168	628	796
Tehnologia informaţiei şi comunicaţii	84	46	149	-103	427	189	341	38	449	411
Transporturi	65	60	64	-4	94	50	48	5	175	170
Alte activităţi	-25	16	38	-22	30	37	15	-41	30	71
TOTAL	**2 138**	**795**	**2 676**	**-1 881**	**4 691**	**4 360**	**2 212**	**1 343**	**10 684**	**9 341**

* trageri de noi credite de la investitorii nerezidenţi şi rambursări de credite acordate acestora

** rambursări de credite primite de la investitorii nerezidenţi şi acordări de noi credite acestora

Grafice

EVOLUŢIA FLUXURILOR ISD ÎN PERIOADA 2003-2012

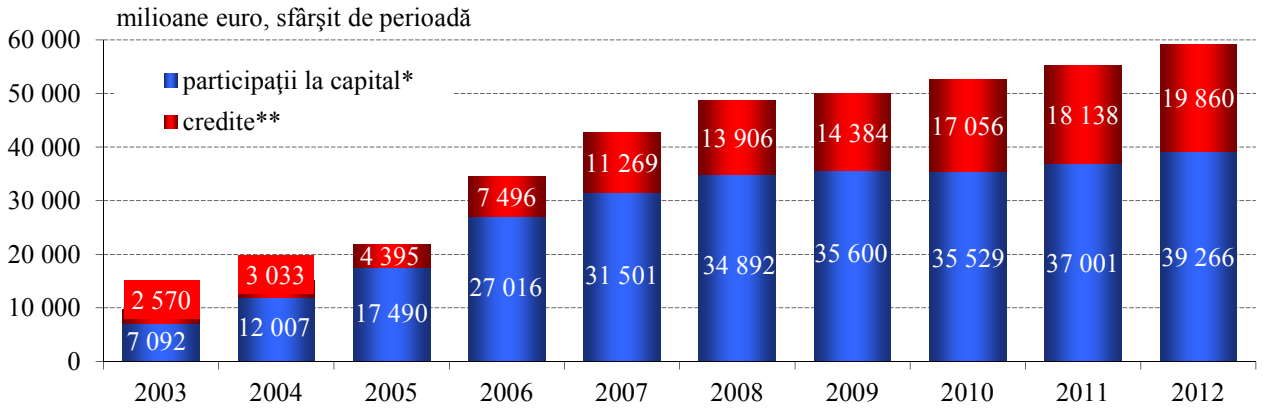

* creditele nete de la investitorii străini direcţi

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fluxuri ISD – total										
milioane euro	1 946	5 183	5 213	9 059	7 250	9 496	3 488	2 220	1 815	2 138
variaţie procentuală faţă de anul anterior	60,6	166,3	0,6	73,8	-20,0	31,0	-63,3	-36,4	-18,2	17,8
Fluxuri ISD fără privatizări semnificative**										
milioane euro	1 805	3 503	4 413	6 860	7 250	8 623	3 488	2 220	1 815	2 138
variaţie procentuală faţă de anul anterior	48,9	94,1	26,0	55,4	5,7	18,9	-59,6	-36,4	-18,2	17,8

** peste 10 milioane euro

EVOLUŢIA SOLDULUI ISD ÎN PERIOADA 2003-2012

sfârşit de perioadă

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Total										
milioane euro	9 662	15 040	21 885	34 512	42 770	48 798	49 984	52 585	55 139	59 126
variaţie procentuală faţă de anul anterior	...	55,7	45,5	57,7	23,9	14,1	2,4	5,2	4,9	7,2
Participaţii la capital* (inclusiv profituri reinvestite)										
milioane euro	7 092	12 007	17 490	27 016	31 501	34 892	35 600	35 529	37 001	39 266
variaţie procentuală faţă de anul anterior	...	69,3	45,7	54,5	16,6	10,8	2,0	-0,2	4,1	6,1
Credite**										
milioane euro	2 570	3 033	4 395	7 496	11 269	13 906	14 384	17 056	18 138	19 860
variaţie procentuală faţă de anul anterior	...	18,0	44,9	70,6	50,3	23,4	3,4	18,6	6,3	9,5

* participaţiile la capital sunt consolidate cu pierderea netă

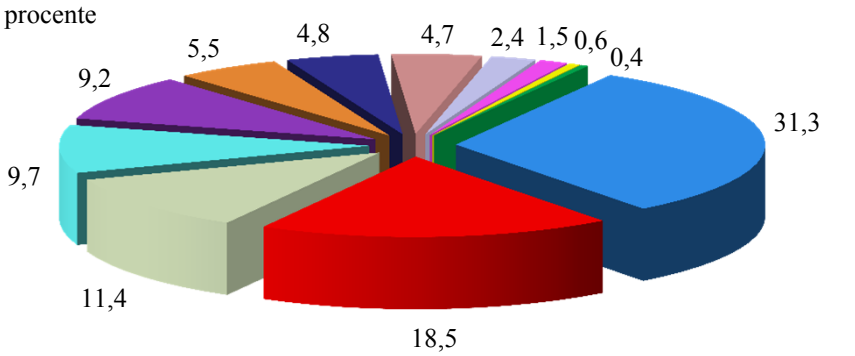
** creditele nete de la investitorii străini direcţi

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2012

Repartizarea pe principalele activităţi economice

Total economie

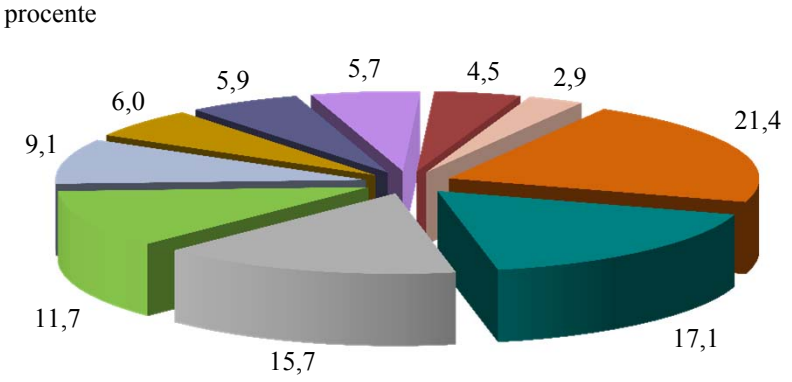
(59 126 milioane euro)

- industria prelucrătoare
- intermedieri financiare şi asigurări
- comerţ
- energie electrică, gaze şi apă
- construcţii şi tranzacţii imobiliare
- industria extractivă
- tehnologia informaţiei şi comunicaţii
- activităţi profesionale, ştiinţifice, tehnice şi administrative şi servicii suport
- agricultură, silvicultură şi pescuit
- transporturi
- hoteluri şi restaurante
- alte activităţi

Industria prelucrătoare

(18 509 milioane euro)

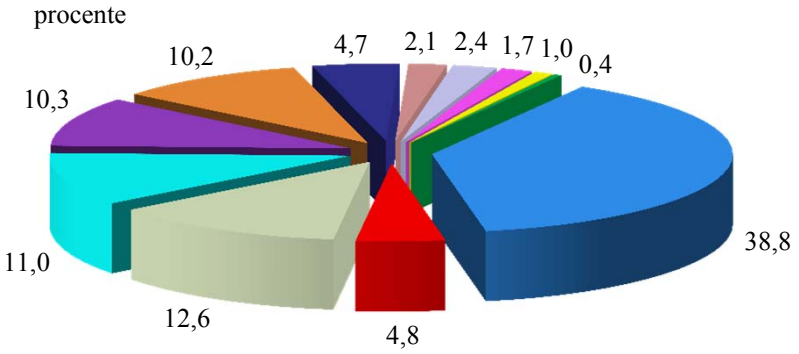
- prelucrarea ţiţeiului, produselor chimice, cauciucului şi maselor plastice
- mijloace de transport
- metalurgie
- alimente, băuturi şi tutun
- ciment, sticlă, ceramică
- maşini, utilaje şi echipamente
- fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă
- fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice şi electrice
- textile, confecţii şi pielărie
- alte ramuri ale industriei prelucrătoare

IMOBILIZĂRI CORPORALE ŞI NECORPORALE LA 31 DECEMBRIE 2012

Repartizarea pe principalele activităţi economice

Total economie

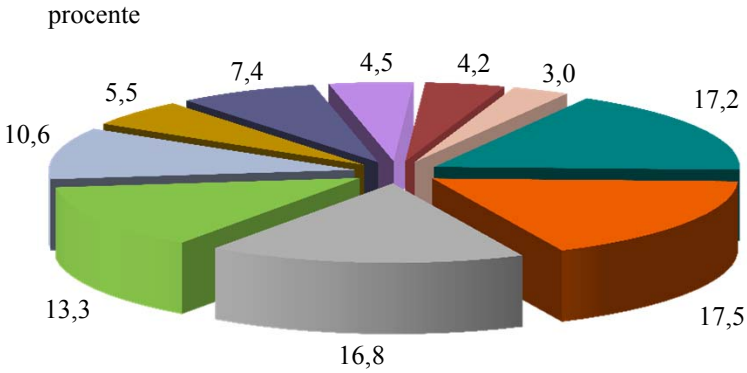
(27 412 milioane euro)

- industria prelucrătoare
- intermedieri financiare şi asigurări
- comerţ
- energie electrică, gaze şi apă
- construcţii şi tranzacţii imobiliare
- industria extractivă
- tehnologia informaţiei şi comunicaţii
- activităţi profesionale, ştiinţifice, tehnice şi administrative şi servicii suport
- agricultură, silvicultură şi pescuit
- transporturi
- hoteluri şi restaurante
- alte activităţi

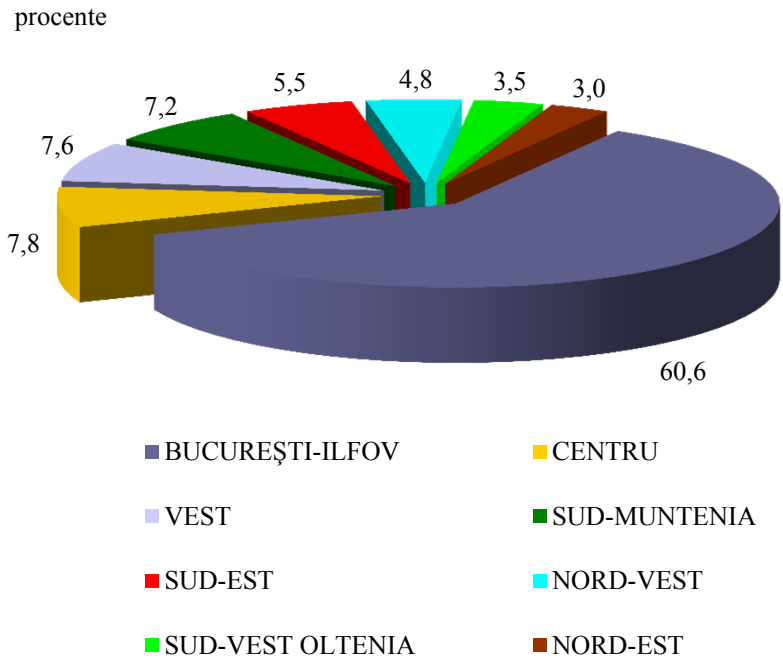
Industria prelucrătoare

(10 638 milioane euro)

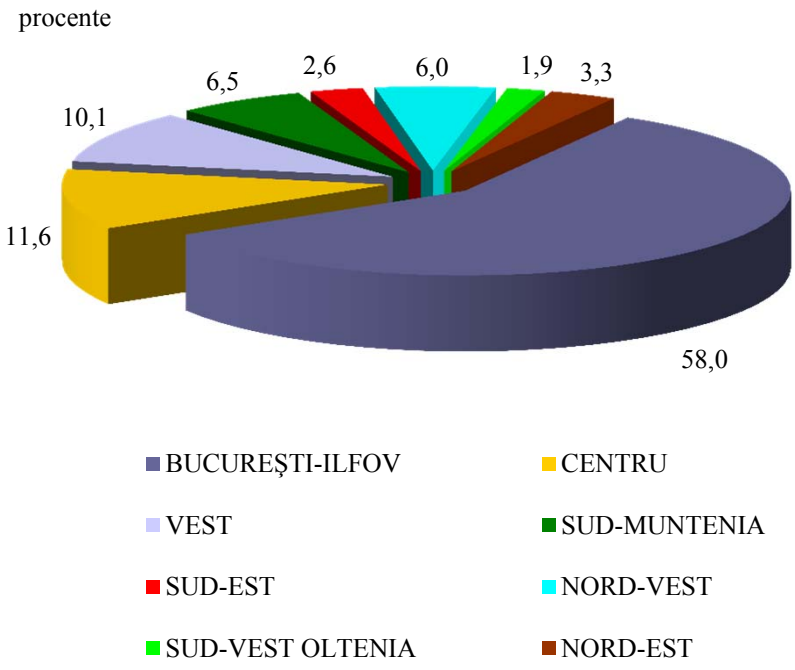

- prelucrarea ţiţeiului, produselor chimice, cauciucului şi maselor plastice
- mijloace de transport
- metalurgie
- alimente, băuturi şi tutun
- ciment, sticlă, ceramică
- maşini, utilaje şi echipamente
- fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă
- fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice şi electrice
- textile, confecţii şi pielărie
- alte ramuri ale industriei prelucrătoare

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2012
Repartizarea pe regiuni de dezvoltare
Total ISD
(59 126 milioane euro)

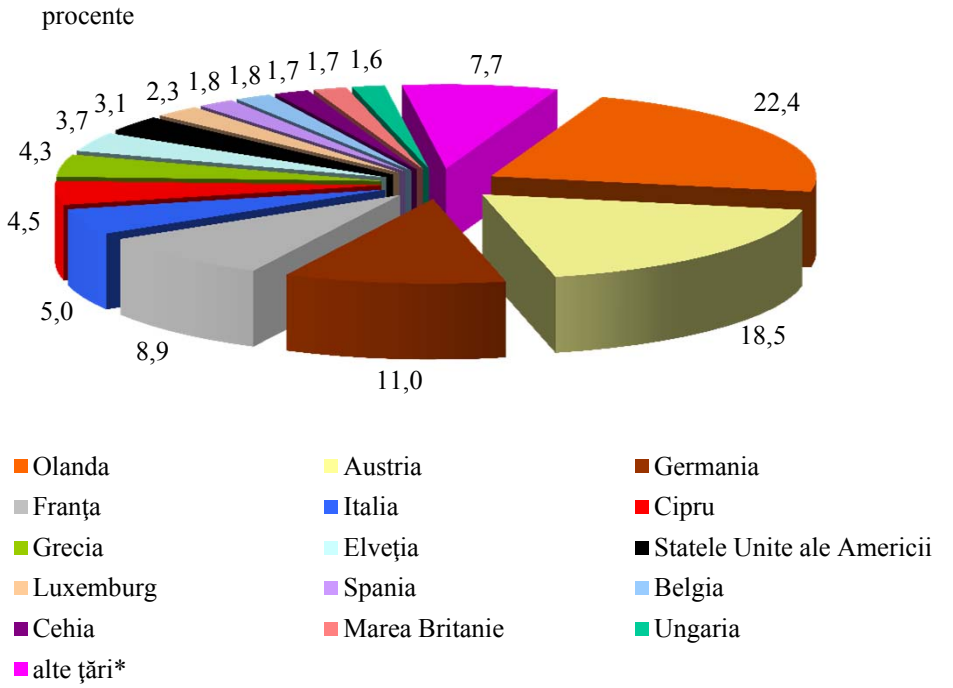

ISD în *întreprinderi greenfield
(27 940 milioane euro)

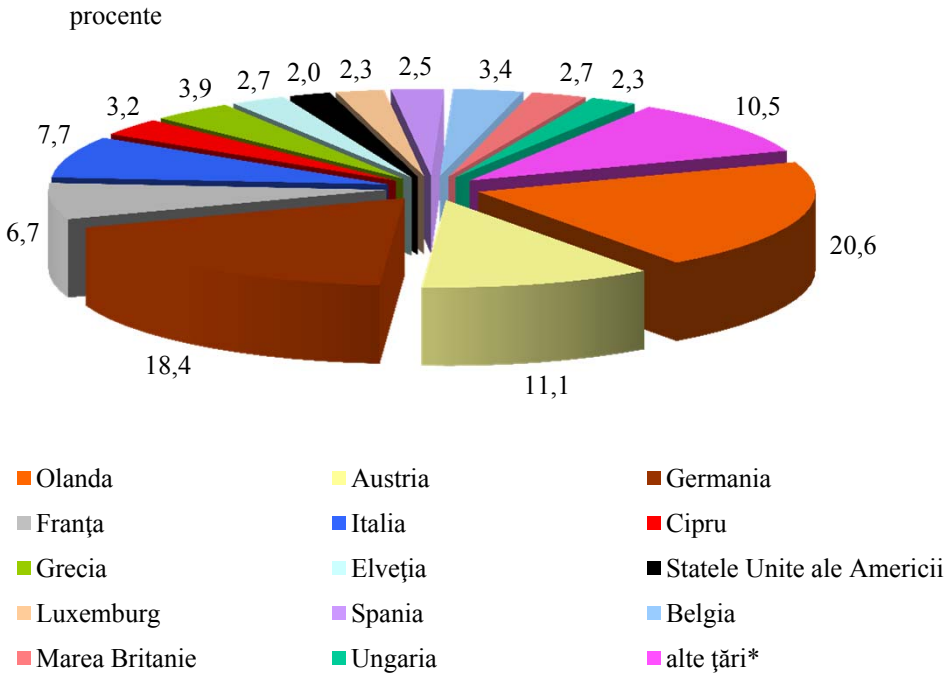

* *întreprinderi greenfield* – întreprinderi înfiinţate prin investiţii *greenfield*

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2012
Repartizarea pe ţări de proveniență
Total ISD
(59 126 milioane euro)

ISD în *întreprinderi greenfield***
(27 940 milioane euro)

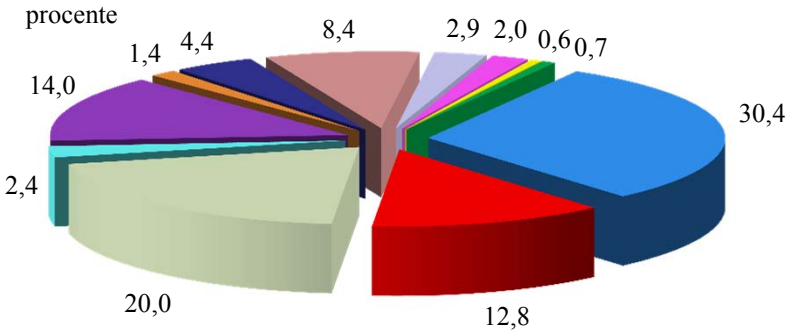

* ţări a căror investiţie este mai mică de 500 milioane euro
** *întreprinderi greenfield* – întreprinderi înfiinţate prin investiţii *greenfield*

INVESTIŢII STRĂINE DIRECTE ÎN *ÎNTREPRINDERI GREENFIELD** (SOLDURI)
Structura pe principalele activităţi economice la 31 decembrie 2012

Total economie

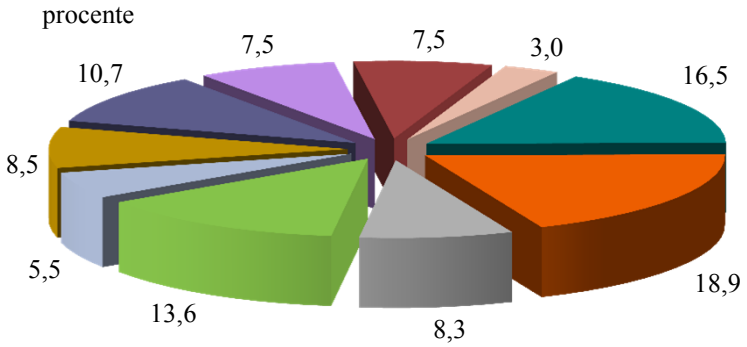
(27 940 milioane euro)

- industria prelucrătoare
- intermedieri financiare şi asigurări
- comerţ
- energie electrică, gaze şi apă
- construcţii şi tranzacţii imobiliare
- industria extractivă
- tehnologia informaţiei şi comunicaţii
- activităţi profesionale, ştiinţifice, tehnice, administrative şi servicii suport
- agricultură, silvicultură şi pescuit
- transporturi
- hoteluri şi restaurante
- alte activităţi

Industria prelucrătoare

(8 452 milioane euro)

- prelucrarea ţiţeiului, produselor chimice, cauciucului şi maselor plastice
- mijloace de transport
- metalurgie
- alimente, băuturi şi tutun
- ciment, sticlă, ceramică
- maşini, utilaje şi echipamente
- fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă
- fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice şi electrice
- textile, confecţii şi pielărie
- alte ramuri ale industriei prelucrătoare

* *întreprinderi greenfield* – întreprinderi înfiinţate prin investiţii *greenfield*